

## Asettamispäätös

21.10.2022

VN/24195/2022

VN/24195/2022-OKM-14

Jakelussa mainitut

## Työryhmän asettaminen opintokeskusten rahoitusjärjestelmän muutosvaihtoehtojen selvittämiseksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt asettaa työryhmän selvittämään opintokeskusten valtionosuusrahoitukseen liittyviä käytäntöjä sekä opintokeskusten keskimääräisen yksikköhinnan laskentaan vaikuttavia opintokeskusten käyttökustannuksiin hyväksyttäviä kustannuksia. Tavoitteena on löytää vaihtoehtoja, joilla voidaan ratkaista Valtiontalouden tarkastusviraston esille tuomat huomiot liittyen valtionosuusrahoitukseen ja puoluerahoitukseen sekä opintokeskusten huoli kansalaisjärjestöjen mahdollisuuksista järjestää vapaan sivistystyön opintojen piiriin kuuluvaa koulutustoimintaa tulevaisuudessa.

**Tausta** Vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaan opintokeskukset toimivat valtakunnallisina oppilaitoksina järjestämällä opintoja itse sekä yhdessä kansalais- ja kulttuurijärjestöjen kanssa elinikäisen oppimisen, hyvinvoinnin ja aktiivisen kansalaisuuden sekä demokratian ja kansalaisyhteiskunnan toiminnan edistämiseksi. Yhteistyötä tehdään myös järjestöjen kanssa, joista osa on puolueita tai niiden piirijärjestöjä.

Järjestöjen koulutus on sovituin osin osa opintokeskuksen opintosuunnitelmaa. Tästä kokonaisuudesta muodostuu opintokeskuksen koulutustoiminta ja käyttökustannukset. Nykyisen vakiintuneen käytännön mukaisesti järjestöt maksavat koulutusten välittömät kulut ja opintokeskukset maksavat järjestöille kuluselvitystä vastaan opintokeskuksessa määritellyn mukaisen osuuden koulutuksen kustannuksista. Järjestö kattaa ylittävän osan muulla rahoituksellaan. Koulutuksen kaikki välittömät kustannukset raportoidaan kuluselvitysten perusteella osana opintokeskuksen koulutuksen kustannuksia. Käytäntöön on asteittain siirrytty 1990-luvulla, jolloin siitä on sovittu opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

**Toimikausi** Työryhmän toimikausi on 24.10.2022 - 31.3.2023.

**Tehtävä** Työryhmän tehtävänä on

1. selvittää ja kuvata opintokeskusten valtionosuusrahoituksen käyttöön liittyvät käytännöt opintokeskusten ja järjestöjen kesken, mm. miten valtionosuutta siirretään järjestöille (ns. koulutuksen kansajärjestäjille)
2. löytää ja punnita eri vaihtoehtoja sille, miten opintokeskusten valtionosuuden käyttöön liittyviä käytäntöjä tulisi kehittää ja muuttaa ottaen huomioon puoluelain (10/1969) 8 § ja huomiot

**Postiosoite**  
**Postadress**  
**Postal Address**  
Opetus- ja kulttuuriministeriö

**Käyntiosoite**  
**Besöksadress**  
**Office**

**Puhelin**  
**Telefon**  
**Telephone**

**Faksi**  
**Fax**  
**Fax**

**s-posti, internet**  
**e-post, internet**  
**e-mail, internet**

PL 29  
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10  
Helsinki

0295 16001  
+358 295 16001

09 135 9335  
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Valtiontalouden tarkastusviraston kertomuksessa eduskunnalle puoluerahoituksen valvonnasta 2021 (s.32).

3. selvittää ja kuvata, miten valtionosuuden piiriin kuuluvan koulutuksen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten raportointi toteutuu opintokeskuksissa.
4. löytää ja punnita eri vaihtoehtoja sille, miten raportointi olisi parasta järjestää ottaen huomioon vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 13 § ja kansalaisjärjestöjen tarve toteuttaa pedagogisesti laadukasta koulutustoimintaa yhteistyössä opintokeskusten kanssa, osana vapaata sivistystyötä.
5. esittää selvitystyön pohjalta tarpeelliset muutosehdotukset opintokeskusten rahoitusjärjestelmään mukaan lukien mahdolliset lainsäädäntötarpeet.

Organisointi Puheenjohtajat

- Asiantuntija Petra Heikkinen, opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
- Hallitusneuvos Marjaana Larpa, opetus- ja kulttuuriministeriö, varapuheenjohtaja

Jäsenet

- Opetusneuvos Annika Bussman, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Hallitusneuvos Marjaana Larpa, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Erityisasiantuntija Hanna Salokaarto, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Erityisasiantuntija My Willman, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Neuvotteleva virkamies Timo Ertola, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Erityisasiantuntija Seppo Hänninen, Opetushallitus
- Asiantuntija Mirka Råback, Opetushallitus
- Pääsihteeri Jari Karttunen, Demokraattinen Sivistysliitto r.y.
- Koulutuspäällikkö Veli-Pekka Manninen, Kansallinen Sivistysliitto ry
- Pääsihteeri, opintojohtaja Tuula Kumpumäki, Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry
- Opintojohtaja Hanna Pulkkinen, Kirkkopalvelut ry
- Toiminnanjohtaja Paula Yliselä, Maaseudun Sivistysliitto r.y.
- Toiminnanjohtaja, rehtori Marita Salo, Opintotoiminnan Keskusliitto ry
- Opintojohtaja Arto Luukkainen, Peruskansan Sivistysliitto ry
- Pääsihteeri, rehtori Anneliina Wevelsiep, Sivistysliitto Kansalaisfoorumi Skaf ry.
- Talouspäällikkö Ted Österman, Svenska folkskolans vänner rf
- Rehtori Tanu Heikkinen, Toimihenkilöjärjestöjen Sivistysliitto Tjs ry
- Pääsihteeri Katri Söder, Työväen Sivistysliitto TSL ry
- Opintojohtaja Katja Alvoittu, Vihreä Sivistysliitto ry

Työryhmän asiantuntijasihteeriksi nimetään asiantuntija Mirka Råback Opetushallituksesta. Työryhmän tekniset sihteeritehtävät hoidetaan opetus- ja kulttuuriministeriön varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osastolta.

Työryhmä voi tarvittaessa nimetä pysyviä asiantuntijoita, kuulla asiantuntijoita ja järjestää kuulemistilaisuuksia.

Työryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa, tarvittaessa useammin. Työryhmän työskentely toteutetaan sekä etäyhteyksien välityksellä että lähitapaamisin, mistä sovitaan tarkemmin ensimmäisessä kokouksessa.

Työryhmän työ tehdään virkatyönä, eikä ryhmän jäsenille makseta palkkiota. Työryhmän kokouksiin ja tilaisuuksiin matkustaville työryhmän jäsenille ja asiantuntijoille korvataan matkakustannukset kuitteja vastaan valtion matkustussäännön mukaisesti.

Työryhmän kustannukset maksetaan valtion talousarvion momentilta 29.10.20.2.1.

Työryhmän kokoonpano ei täytä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä asetettuja vaatimuksia. Kaikilla ryhmään nimettävillä tahoilla ei ole ollut mahdollisuutta nimetä sekä mies- että naisehdokkaita, joten poikkeamiselle on lain 4 a §:n 1 momentissa tarkoitetut erityiset syyt.

Ylijohtajan sijaisena,  
Hallitusneuvos

Anne-Marie Brisson

Erityisasiantuntija

Jari Rutanen

Liitteet

Jakelu Työryhmän jäsenet

Tiedoksi Opetusministeri Li Andersson  
Opetusministerin erityisavustaja Niina Jurva  
Kansliapäällikkö Anita Lehtikainen  
Opetushallitus  
Opintokeskukset ry, Studieculturalerna rf  
Opintokeskusten ylläpitäjät  
Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV

**VN/24195/2022-OKM-14**

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: